

Stanisław Frybes

Sprawozdanie z podróży naukowej do ZSRR w okresie od 22.XIII.1959 do 15.I.1960 r.

Biuletyn Polonistyczny 3/7, 66-68

1960

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIE Z PODRÓŻY NAUKOWEJ DO PARYŻA
(X - XI.1959 r.)

Celem mojego wyjazdu było dopełnienie materiału do pracy o Mickiewiczu z okresu "Książ pielgrzymstwa". Poszukiwaniami zamierzałam objąć dwie zwłaszcza dziedziny: związków Mickiewicza z myślą europejską, w szczególności z tzw. katolicyzmem liberalnym oraz kierunkami mistycznymi XVIII i XIX w., po wtóre zaś dziedzinę wpływu życia emigracji polskiej pierwszych lat po powstaniu na postawę poety. Muzeum Mickiewicza i Biblioteka Polska przedstawiają tu jedyny w swoim rodzaju warsztat. Z powodu braku czasu (pobyt trwał tylko 6 tyg.) musiałam całkowicie zrezygnować z badań archiwalnych. Pracę zaś w Bibliotece Polskiej ograniczyłam do kilku najpotrzebniejszych tekstów przede wszystkim dlatego, że najlepszym warsztatem pracy w dziedzinie, która mnie interesowała najwięcej - w dziedzinie komparatystyki, jest Bibliothèque Nationale, tam też skupiła się moja praca.

Wyniki poszukiwań uwzględniłam w przygotowywanej do druku pracy o "Księgach Narodu i Pielgrzymstwa".

Zofia Stefanowska
adiunkt
Instytutu Badań Literackich

SPRAWOZDANIE Z PODRÓŻY NAUKOWEJ DO ZSRR
w okresie od 22.XII.1959 do 15.I.1960 r.

Wyjazd mój do ZSRR: do Lwowa, Kijowa i Moskwy, miał następujące cele:

1. Wzięcie udziału w II Republikańskiej Konferencji Sławistów Ukrainy we Lwowie,
2. Przeprowadzenie prac badawczych w bibliotekach i archiwach lwowskich,
3. Nawiązanie współpracy pomiędzy katedrami sławistycznymi i pracownikami naukowymi zajmującymi się filologią polską a Biurem Międzynarodowych Kursów U.W. dla sławistów.

1. Druga Konferencja Sławistów Ukrainy odbyła się w dn.21 do 24 grudnia 1959 r. we Lwowie. Referaty wygłaszane na Konferencji przedstawiały przygotowania sławistów ukraińskich do udziału w V Kongresie Sławistycznym w Sofii. Poza sławistami ukraińskimi udział w Konferencji wzięli delegacji Instytutu Słowianoznawstwa A.K.N.ZSRR z Moskwy i delegaci polscy (doc.E.Woroniecki i doc. St.Frybes).

2. Prace badawcze przeprowadzone przeze mnie we Lwowie w Bibliotece Akademii Nauk i Bibliotece Uniwersyteckiej oraz w filii Państwowego Archiwum Historycznego miały na celu uzupełnienie materiałów dotyczących pisarzy lwowskich, Jana Lama, Mikołaja Biernackiego, Włodzimierza Zagórskiego, Aurelego Urbańskiego i innych.

Przejrzałem te roczniki czasopism polskich wydanych we Lwowie, których brak w bibliotekach w Polsce, uzupełniając bibliografię podmiotową wymienionych pisarzy i przygotowując dokumentację do zmikrofilmowania materiałów. W archiwum dotarłem do akt procesów sądowych w sprawach o udział w powstaniu styczniowym pisarzy galicyjskich oraz do akt procesów prasowych, rzucających ciekawe światło na rolę społeczną i polityczną prasy w tym okresie i na działalność cenzury. Odnalezione materiały pozwoliły opracować bibliograficznie całokształt działalności kronikarskiej Jana Lama (przy czym materiały lwowskie, niedostępne w Polsce, stanowią ok. 40% całości jego dorobku kronikarskiego). Stwarza to możliwość, po uzyskaniu ze Lwowa mikrofilmów lub fotokopii, przygotowania pełnego wydania "kronik lwowskich" tego pisarza, cennych zarówno ze względów literackich jak i historycznych. (Wybór tych kronik, oparty na materiałach znajdujących się w bibliotekach polskich, wydałem w r.1953).

Znajdujące się we Lwowie, a niedostępne w Polsce, materiały dotyczące pisarzy galicyjskich II połowy XIX wieku, nad którymi obecnie pracuję, są niezwykle obfite. W czasie ostatniego pobytu wykorzystałem materiały, które dotyczą opracowywanych przez mnie pisarzy, oraz zorientowałem się ogólnie w zasobach lwowskich. Dalsze moje prace będą wymagały kolejnych wyjazdów do bibliotek i archiwów lwowskich.

Na marginesie zasadniczych poszukiwań dotarłem do innych jeszcze materiałów, odnajdując np. w czasopiśmie "Śmigus" nigdy nie przedrukowany, młodzieńczy wiersz L.Staffa.

3. W czasie swego pobytu w ZSRR odwiedziłem wraz z doc.E.Woronieckim ośrodki slawistyczne we Lwowie i Kijowie oraz, sam, ośrodki w Moskwie. Przeprowadziliśmy rozmowy zarówno z kierownictwem tych ośrodków jak i z poszczególnymi pracownikami zajmującymi się filologią polską, ustalając ramy współpracy i wymiany.

Stanisław Frybes
docent
Katedry Historii Literatury
Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego

SPRAWOZDANIE Z PODRÓŻY NAUKOWEJ DO FRANCJI

W okresie sześciotygodniowego pobytu we Francji, przeznaczono na zbieranie materiałów o dramacie i teatrze polskim oraz na przeprowadzenie badań nad odszukanymi tekstami, umiejscowieniem moją pracę w dwóch bibliotekach: w Bibliotece Rondel zawierającej bogaty zbiór teatraliów i będącej oddziałem Biblioteki Arsenалу w Paryżu oraz w Bibliotece Polskiej na Quai d'Orléans.

Zająłem się głównie sprawą recepcji dramatów Słowackiego we Francji do wybuchu ostatniej wojny. Odnalazłem szereg interesujących recenzji, przy czym nadmienić należy, że twórczość dramatyczna Słowackiego we Francji spotkała się na ogół z krytycznym przyjęciem. Dotyczyło to zarówno "Balladyny" wystawionej w Paryżu w 1895 r. w "Théâtre des Poètes", jak również "Mazepy", który ukazał się na scenie teatru "Femina" w 1927 r. z okazji przewiezienia zwłok poety do Krakowa¹. Na marginesie badań nad Słowackim zgromadziłem szereg recenzji francuskich dotyczących utworów polskich na scenach paryskich. Były to m.in. adaptacje francuskie Sienkiewiczowskiego "Quo Vadis" w Teatrze Porte-St.Martin w 1901 r., potem zaś "Ogniem i mieczem" w r.1904 w Teatrze Sarah Bernhardt, jak również kil-

¹) Sprawami tymi zajmował się J.Lorentowicz w pracy: "Juliusz Słowacki wśród Francuzów".